

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 август 2018 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во вториот квартал од 2018 година

Во вториот квартал од 2018 година во тековните трансакции со нерезидентите е остварен суфицит од 20,5 милиони евра, главно како резултат на поволните остварувања кај секундарниот доход и услугите. Кај финансиските трансакции со нерезиденти се остварени позначителни нето-приливи од директни инвестиции и заеми, а девизните резерви се зголемија за 60,9 милиони евра.

Основни компоненти на платниот биланс на Република Македонија

(во милиони евра)

	тековна година			претходна година			квартална промена		годишна промена		збирна промена	
	Кв.1 2018	Кв.2 2018	Кв.1-Кв.2 2018	Кв.1 2017	Кв.2 2017	Кв.1-Кв.2 2017	милиони евра	%	милиони евра	%	милиони евра	%
Тековна сметка	-148.7	20.5	-128.2	-145.2	-99.4	-244.6	169.2	...*	119.8	...*	116.4	-47.6
Стоки	-474.1	-414.3	-888.5	-464.0	-418.4	-882.4	59.8	-12.6	4.0	-1.0	-6.1	0.7
Услуги	104.9	116.2	221.0	99.9	44.5	144.4	11.3	10.8	71.7	...*	76.6	53.0
Примарен доход	-108.7	-106.1	-214.8	-104.7	-107.7	-212.4	2.5	-2.3	1.5	-1.4	-2.5	1.2
Секундарен доход	329.2	424.8	754.0	323.6	382.2	705.7	95.5	29.0	42.6	11.1	48.3	6.8
Капитална сметка	0.3	0.2	0.5	1.4	2.6	4.0	-0.1		-2.4		-3.5	
Финансиска сметка	-162.4	33.3	-129.1	-137.0	-112.2	-249.2	195.7		145.6		120.2	
Директни инвестиции	-237.2	-87.4	-324.6	-111.4	10.0	-101.4	149.8		-97.4		-223.2	
Портфолио инвестиции	-368.6	1.4	-367.2	-20.3	5.9	-14.3	370.0		-4.5		-352.9	
Валутни и депозити	80.5	72.9	153.4	34.5	19.8	54.3	-7.6		53.1		99.1	
Заеми	47.5	-58.1	-10.7	28.6	-24.4	4.3	-105.6		-33.8		-15.0	
Трговски кредити	58.9	44.3	103.2	-1.9	-61.9	-63.8	-14.7		106.1		167.0	
Девизни резерви	256.6	60.9	317.6	-66.5	-61.3	-127.8	-195.7		122.2		445.4	

* процентуалната промена е над 100.

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство. Кај девизните резерви знакот (+) означува зголемување, додека знакот (-) означува намалување на девизните средства. Од податоците за девизните резерви се исклучени ценовните промени и курсните разлики.

Извор: НБРМ.

Тековна сметка

Поволните остварувања во тековните трансакции со нерезиденти во вториот квартал од 2018 година се резултат на нето-приливите остварени кај секундарниот доход и размената на услуги (424,8 и 116,2 милиони евра, соодветно), коишто ги надминаа дефицитите остварени кај стоковната размена (414,3 милиони евра) и кај примарниот доход (106,1 милион евра).

Споредено на квартална основа, подобри остварувања имаат сите компоненти на тековната сметка, што доведе до остварување на позитивна квартална промена од 169,2 милиона евра. Најзначајни подобрувања се остварени кај секундарниот доход и кај размената на

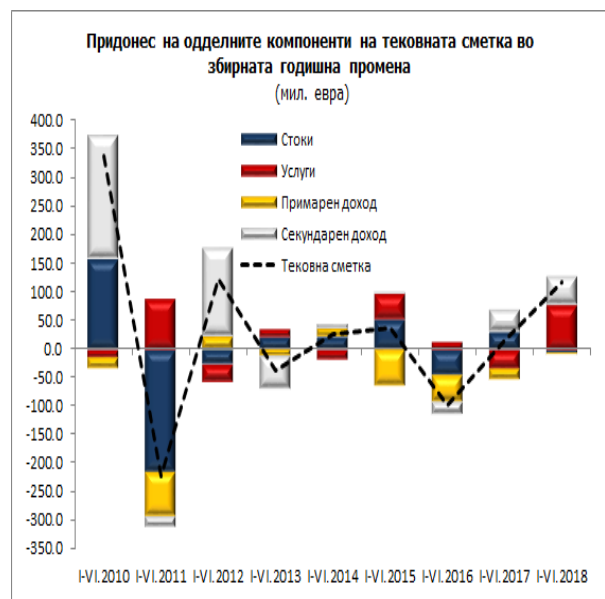
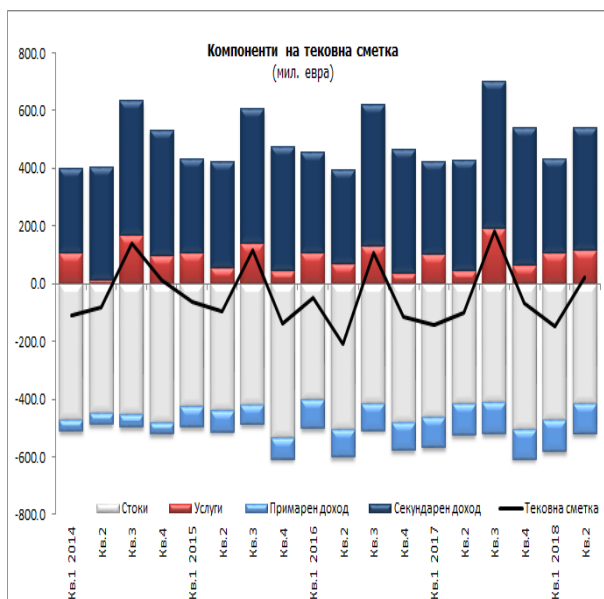
¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

стоки (95,5 милиони евра и 59,8 милиони евра, соодветно), додека подобрувања во помал обем бележат и размената со услуги (11,3 милиони евра) и примарниот доход (2,5) милиони евра.

Остварувањата во тековната сметка се поволни анализирано и на годишна основа. За разлика од дефицитот остварен во вториот квартал 2017 година, во истиот период 2018 година е остварен суфицит кој произлегува од подобрени остварувања кај сите компоненти. Гледано преку придонесот на поодделните компоненти, позитивните придвижувања во најголем дел се одраз на повисоките суфицити кај размената на услуги и секундарниот доход (71,7 милиони евра и 42,6 милиони евра, соодветно).

Извор: НБРМ.

Финансиска сметка

Кај финансиските трансакции со нерезиденти, во вториот квартал од 2018 година позначајни нето-приливи се евидентирани кај директните инвестиции (87,4 милиони евра) и заемите (58,1 милион евра), а нето-одливи кај валутите и депозитите (72,9 милиони евра) и трговските кредити (44,3 милион евра), при раст на девизните резерви од 60,9 милиони евра.

Нето-приливите од 87,4 милиони евра кај директните инвестиции во овој квартал се резултат на нето-приливи кај сите поткомпоненти, и тоа: реинвестирање на добивката (39,5 милиона евра), меѓукомпаниски долг (26,4 милиони евра) и сопственички капитал (21,6 милиони евра).

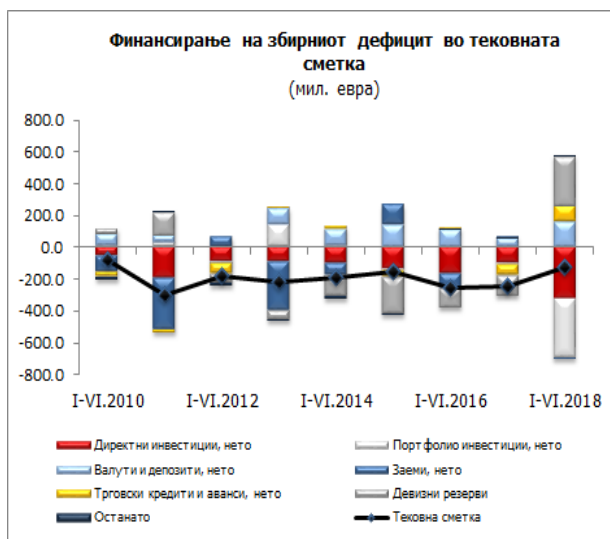
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Обврските врз основа на директни инвестиции², во вториот квартал од 2018 година, се зголемени за 143,9 милиони евра, при нето-раст на обврските кај сите категории: меѓукомпаниски долг (81,4 милиони евра), реинвестирање на добивката (40,3 милиони евра) и сопственички капитал (22,2 милиони евра).

Во истиот период, средствата врз основа на директни инвестиции се зголемени за 56,5 милиони евра, главно како резултат на зголемените меѓукомпаниски побарувања.

Во вториот квартал, кај заемите се остварени нето-приливи од 58,1 милион евра како резултат на нето-приливите кај останатите сектори³ (59,8 милиони евра) и секторот „држава“ (5,8 милиони евра), додека кај секторот „депозитни институции“ се евидентирани нето-одливи (8,2 милиони евра).

Во првата половина од годината, нето-приливите од портфолио-инвестиции (367,2 милиона евра), директни инвестиции (324,6 милиони евра) и заеми (за 10,7 милиони евра⁴) ги надминаа нето-одливите по валути и депозити (153,4 милиони евра) и трговски кредити (103,2 милиона евра), што овозможи целосно финансирање на дефицитот на тековната сметка и зголемување на девизните резерви за 317,6 милиони евра.

Извор: НБРМ.

² Се прикажуваат директните инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или побарување (средства) од странство.

³ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

⁴ Во јануари беше извршена редовната отплата од страна на државата на дел од кредитот кон „Дојче банк“.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Ревизии на податоци

Податоците за платниот биланс во ова соопштение содржат редовна ревизија на податоците за периодот јануари – март 2018 година во насока на подобрување на нивниот квалитет. Притоа, во тековната сметка ревизијата на податоците делуваше во насока на намалување на дефицитот за 9,2 милиона евра, главно како резултат на зголемување на суфицитот кај размената на услуги (за 8,1 милион евра).

Кај финансиската сметка бележиме ревизија во насока на зголемување на нето-одливите врз основа на трговски кредити за 10,9 милиони евра, намалување на средствата врз основа на директни инвестиции за 1,8 милиони евра и зголемување на обврските од директни инвестиции за 2,1 милион евра.

Ревизијата на податоците резултираше со мало зголемување на грешките и пропустите за периодот јануари – март 2018 година (за 1,9 милиони евра).

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс
http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspix

Методолошки појаснувања: http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspix

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://www.nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspix

Квартален платен биланс: 30 ноември 2018 (референтен период, заклучно со септември 2018 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).